

Sport- en bewegvisie

GEMEENTE GENNEP 2023-2030

KRATOS

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding	4	3 Waar willen we naar toe?	16
1.1	4	3.1	16
1.2	4	3.2	16
		3.3	16
2 Sport en bewegen in Gennep anno 2022	5	3.4	18
2.1	5	3.5	19
2.2	6	3.6	19
2.3	9	3.7	20
2.4	11		
2.5		4 Randvoorwaarden	21
	12	4.1	21
2.6	13	4.2	21
2.7	14	4.3	21
2.8	14		
2.9	15	5 Bijlagen	23

1 INLEIDING

1.1 WAAROM EEN NIEUWE NOTA SPORT EN BEWEGEN

Er zijn voor de gemeente Gennep verschillende redenen voor een nieuw beleid voor sport en bewegen. De vorige nota 'Meedoen met sport en bewegen in de gemeente Gennep' had een looptijd van 2015 tot en met 2018. Los van het gegeven dat 2018 inmiddels ruim achter ons ligt, heeft de gemeente om inhoudelijke redenen behoefte aan een nieuw beleidskader. Deze redenen zijn:

- We zien in toenemende mate dat een gezondere leefstijl, waaronder meer bewegen, belangrijk is voor het welbevinden en het beteugelen van stijgende zorgkosten.
- De verenigingssport heeft te maken met grote uitdagingen, zoals het vinden van vrijwilligers voor bestuurlijk en technisch kader, financiën en ledenontwikkeling. Met de lockdowns door Covid en de stijgende energieprijzen nemen deze uitdagingen alleen maar toe.
- Gennep heeft te maken met ontwikkelingen op accommodatiegebied die om nieuw beleid vragen. De keuzes op het gebied van accommodaties hoeven niet in één keer te worden gemaakt. Het is wenselijk om zicht te krijgen op de dilemma's en op de vraag wanneer keuzes noodzakelijk worden.

We formuleren ambities die tijd nodig hebben om gerealiseerd te worden. Daar zullen ook het volgende College en de volgende Raad bij nodig zijn. De nieuwe visie heeft een looptijd tot en met 2030, waarbij we in 2026 (komst nieuwe Raad) een moment hebben van eventuele bijstelling.

1.2 LEESWIJZER

Hoofdstuk 2 geeft onder andere een beeld van hoe actief Gennep is, wat we doen aan stimuleren van sport en bewegen, wat het gebruik en de bezetting is van de accommodaties, de betekenis van de openbare ruimte en toekomstige ontwikkelingen. Aan het einde van hoofdstuk 2 gaan we in op de diverse dwarsverbanden tussen deze Visie sport en bewegen en ander gemeentelijk beleid. Hoofdstuk 2 besluit met een samenvatting in de vorm van een SWOT-analyse (sterk/zwak/kansen en bedreigingen). Op basis van deze analyse geven we in hoofdstuk 3 aan waar we naar toe willen met het sport- en beweegbeleid in Gennep. In paragraaf 3.1 beschrijven we onze ambities en daarna per onderdeel de keuzes.

In hoofdstuk 4 volgt een aantal randvoorwaarden, waaronder de financiële kaders en op welke wijze we het beleid willen monitoren.

Voor de ontwikkeling van deze nota is intensief overleg gevoerd met het sportveld, samenwerkingspartners en politiek. Ook is advies gevraagd aan de Adviesraad Sociaal Domein en aan de Sportraad Gennep. In bijlage 1 is hiervan een overzicht opgenomen.

2 SPORT EN BEWEGEN IN GENNEP ANNO 2022

2.1 HOE SPORTIEF ZIJN DE INWONERS?

Gemeente Gennep scoort op verschillende indicatoren voor sport en bewegen iets gunstiger dan Nederland gemiddeld. Het aandeel volwassen inwoners dat voldoet aan de beweegrichtlijn is in Gennep 53% tegenover 50,4% in Nederland. Het percentage inwoners met ernstig overgewicht ligt in Gennep iets lager dan gemiddeld. Het aandeel inwoners dat lid is van een sportbond ligt in Gennep iets hoger dan het landelijk gemiddelde. Dat geldt vooral voor inwoners tot 45 jaar. Bij ouderen (65+) is het aandeel dat lid is van een sportbond in Gennep lager dan landelijk. Het aandeel inwoners (18+) dat niet wekelijks sport ligt in Gennep wat hoger dan landelijk. Waarschijnlijk komt dat door het aandeel ouderen dat niet lid is van een sportbond. Tenslotte zijn inwoners in Gennep gemiddeld actiever als het gaat om het verlenen van mantelzorg of vrijwilligerswerk.

	Gennep	Nederland
Voldoet aan beweegrichtlijn (inw 18+)	53,0%	50,4%
Ernstig overgewicht (inw 18+)	13,1%	14,7%
Eén of meer lichamelijke beperkingen (inw 18+)	17,1%	14,5%
Jongeren met psychische klachten	21,6%	27,4%
(Heel) veel stress in afgelopen 4 weken (%)	16,6%	17,7%
zeer ernstig eenzaam (inw 18+)	11,0%	11,0%
Mantelzorg geven/Mantelzorger (inw 18+)	18,0%	13,5%
Vrijwilligerswerk (inw 18+)	28,6%	25,4%
Inwoners lid van een of meer sportbonden (2020)	26,2%	24,0%
0-9 jaar	24,7%	20,0%
10-24 jaar	54,9%	43,0%
25-44 jaar	25,3%	22,0%
45-64 jaar	20,1%	21,0%
65+	15,9%	17,0%
Niet-sporters (niet wekelijks sporten, 2020)	52,0%	49,3%
<i>Ongeorganiseerd sporten (inwoners 18+)</i>		
wielrennen (2020)	1%	2,5%
fitness (2020)	21%	20,3%
sportief wandelen (2020)	3%	1,7%
hardlopen (2020)	9%	9,2%

Bron: www.sportopdekaart.nl

2.2 STIMULEREN VAN SPORT EN BEWEGEN

Het stimuleren van sport en bewegen gebeurt op allerlei manieren. Sportverenigingen binnen de gemeente zijn actief in ledenwerving en zoeken ook naar nieuwe doelgroepen door hun aanbod te verbreden. Sportscholen en fitnesscentra zijn een andere belangrijke partij.

Daarnaast wordt sport en bewegen gestimuleerd vanuit paramedische organisaties (fysiotherapie, oefentherapie, ergotherapie en diëtetiek) en de zorg.

Voorbeeld GLI traject (2 jaar) gecombineerde leefstijlinterventie

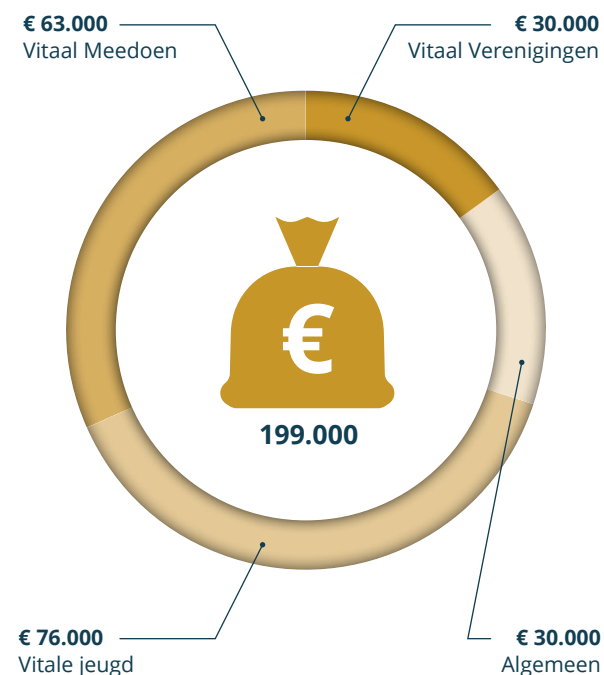
De gecombineerde leefstijlinterventie (GLI) richt zich op het verwerven en behouden van een gezonde leefstijl. De interventie omvat advies over en begeleiding bij het verwerven van gezonde voedings- en eetgewoontes, een gezond beweegpatroon en hoe om te gaan met factoren die een gezonde leefstijl beïnvloeden (bijvoorbeeld stress en slaapgebrek). De GLI wordt ook in Gennep aangeboden.

Niet iedereen met overgewicht komt in aanmerking voor een GLI. Dit kan pas vanaf een matig verhoogd gewichtsgelateerd gezondheidsrisico. Sinds 1 januari 2019 wordt de gecombineerde leefstijlinterventie vergoed vanuit de basisverzekering.

Gennep doet Mee

De gemeente Gennep geeft in samenwerking met verschillende partners een extra stimulans aan stimulering van sport en bewegen en een gezonde leefstijl via het programma Gennep doet Mee. Sinds 2008 kunnen gemeenten een impuls geven aan hun lokale sport- en beweegbeleid, door de aanstelling van een of meerdere combinatiefunctionarissen (in Gennep beweegcoaches geheten). Hiervoor stelt het Rijk subsidie beschikbaar. Het aantal combinatiefunctionarissen dat een gemeente kan aanstellen (en waarvoor het rijk 40% subsidie geeft) is gerelateerd aan het aantal inwoners. De gemeente Gennep maakt maximaal gebruik van de mogelijkheden die het rijk biedt en dat komt neer op een bijdrage van het rijk van circa € 80.000 per jaar. De inzet van de beweegcoaches in de gemeente Gennep loopt via het programma Gennep Doet Mee. Naast de bijdrage van het rijk, draagt de gemeente Gennep zelf € 84.500 bij en samenwerkingspartners € 34.500. Dat levert een budget op van € 199.000 op jaarbasis.

Het programma Gennep Doet Mee, dat in de zomer van 2022 opnieuw voor 3 jaar is vastgesteld door het College, kent drie programmalijnen: Ben Bizzie (Vitale Jeugd), Vitaal Meedoen (met name gericht op ouderen en mensen met een zorgbehoefte) en Vitaal Verenigen. De focus ligt hierbij op sport, bewegen en gezondheid en er wordt een koppeling gemaakt met cultuur. De inzet vanuit Gennep Doet Mee wordt mogelijk gemaakt door een

cofinanciering van veel partners, waaronder de gemeente Gennep en partners vanuit onderwijs en zorg, zoals Stichting Lijn 83 primair onderwijs, Stichting Invitare openbaar onderwijs, Speciaal Onderwijs Mikado en zorginstellingen Dichterbij en Pantein. Elke partner levert een financiële bijdrage en/of een bijdrage in natura en krijgt daarvoor inzet en ondersteuning vanuit de beweegcoaches.

Per kalenderjaar worden de resultaten van het programma in beeld gebracht. Met de partners, bewegecoaches, wethouders en beleidsmedewerkers is het programmaplan Gennep Doet Mee 2019-2022 geëvalueerd en daaruit kwamen de volgende adviezen naar voren:

- Meer focus op inwoners die niet of onvoldoende bewegen. Gerichte activiteiten, interventies en communicatie hierop inzetten.
- Meer inzetten op (erkende) interventies om de kwaliteit van dienstverlening te optimaliseren.
- Meer inzetten op monitoring en evaluatie van de inzet van bewegecoaches.
- Niet alleen focus op de uitvoering van activiteiten en projecten, maar ook ruimte voor regie en advies richting partners.
- Meer individueel ondersteunen van sportaanbieders bij specifieke vraagstukken, bijvoorbeeld op het gebied van wetgeving.

Samen met onze partners stimuleren we Positieve Gezondheid. Zo willen we dat inwoners eigen regie (kunnen) pakken en hun situatie vanuit eigen wensen kunnen verbeteren. We willen gelijke kansen op een goede gezondheid voor iedereen. En kleinere gezondheidsverschillen tussen verschillende groepen in de samenleving. Met onze (keten)partners werken we daarom aan preventie.

Lokaal Sportakkoord Gennep

Het Sportakkoord Gennep 2019-2022 is tot stand gekomen in samenwerking met vertegenwoordigers van (sport)organisaties uit de Gennepse samenleving. Vanuit het Sportakkoord Gennep was er in 2021 € 26.500 en in 2022 € 10.000 uitvoeringsbudget beschikbaar voor het realiseren van ideeën en acties, die aansluiten bij de thema's uit het Sportakkoord Gennep. De in 2021 met Sportakkoord

middelen opgerichte Sportraad Gennep heeft een belangrijke rol bij het toekennen van initiatieven vanuit de samenleving. Vanaf 2023 worden Sportakkoord-middelen meegenomen in een nieuwe zogeheten brede-SPUK-regeling, waarin tal van rijksregelingen een plek krijgen met als doel een meer integrale benadering van gezondheidsvraagstukken te realiseren.

Sporten voor inwoners met een beperking

Een aantal sportaanbieders heeft een aanbod voor sporten met een beperking. Bijvoorbeeld vv Heijen met G-voetbal, zwemmen via Bijzonder in Beweging bij Pica Mare of wandelen via Buurthuis van Ons. Een volledig overzicht is te vinden via de website van uniek sporten (www.unieksporten.nl). Daarnaast is er individuele ondersteuning vanuit de regionale aanpak van IKS (Iedereen Kan Sporten) Noord-Limburg. Een IKS-consulent ondersteunt samen met de Gennep Doet Mee beweegmakelaar inwoners met een beperking en probeert hen te begeleiden naar sportaanbod.

Participatieregelingen voor huishoudens met een beperkt inkomen

Huishoudens met een laag inkomen (tot 120% van de bijstandsnorm) kunnen via het Jeugdfonds sport en cultuur (tot 18 jaar) en/of het Volwassenenfonds sport en cultuur (vanaf 18 jaar) in aanmerking komen voor het meedoen aan sportieve en/of culturele activiteiten. De fondsen betalen tot een afgesproken bedrag de contributie, lesgeld en in bepaalde gevallen de benodigde attributen. Het aantal aanvragen voor het Jeugdsportfonds ligt op jaarbasis tussen de 100 en 130. Het aantal aanvragen voor het Jeugd cultuurfonds bedraagt 15 tot 20 per jaar. Aan het Volwassenenfonds neemt Gennep pas sinds 2022 deel. Na een aarzelend begin zijn in het eerste jaar 27 aanvragen voor sportaanbod gehonoreerd.

Deelname cijfers 2020

Jeugdfonds	Aanvragen	Bedrag
Sport	127	19.282
Cultuur	15	4.521

Deelname cijfers 2021

Jeugdfonds	Aanvragen	Bedrag
Sport	99	€ 22.679
Cultuur	18	€ 4.826

Deelname cijfers 2022

Jeugdfonds	Aanvragen	Bedrag
Sport	83	€ 21.223
Cultuur	27	€ 8.374

Volwassenenfonds	Aanvragen	Bedrag
Sport	27	€ 5.693
Cultuur	3	€ 897

Vignet Gezonde School

Het vignet Gezonde School is een kwaliteitskeurmerk voor scholen die werken aan het verbeteren van de gezondheid van hun leerlingen. Na het behalen van minimaal één themacertificaat mag een school zich gedurende drie jaar een Gezonde School noemen. Er zijn 10 thema's waaronder voeding, bewegen & sport, roken en alcohol en welbevinden. Het vignet Gezonde School voor primair onderwijs is beschikbaar sinds 2011. In Gennep heeft basisschool De Ratel het themacertificaat welbevinden. Het Elzendaal College heeft 3 deelcertificaten: voeding, relaties en seksualiteit en welbevinden. In Noord-Limburg hebben in de meeste gemeenten één of enkele scholen het vignet gezonde school. De buurgemeente Land van Cuijk (Noord-Brabant) is koploper met 20 basisscholen die het vignet hebben behaald. Gemeente Gennep heeft zich vanuit de Regionale Investeringsagenda ook ingeschreven voor LiFi (Limburg Fit). Dit is een vitaliteitsprogramma voor basisschoolleerlingen. Het ultieme doel van LiFi is te komen tot een Gezonde Basisschool van de Toekomst, een wetenschappelijk bewezen effectief concept. Indien Gennepse scholen belangstelling hebben voor LiFi, worden ze hierbij vanuit Gennep Doet Mee en de projectorganisatie van LiFi ondersteund.

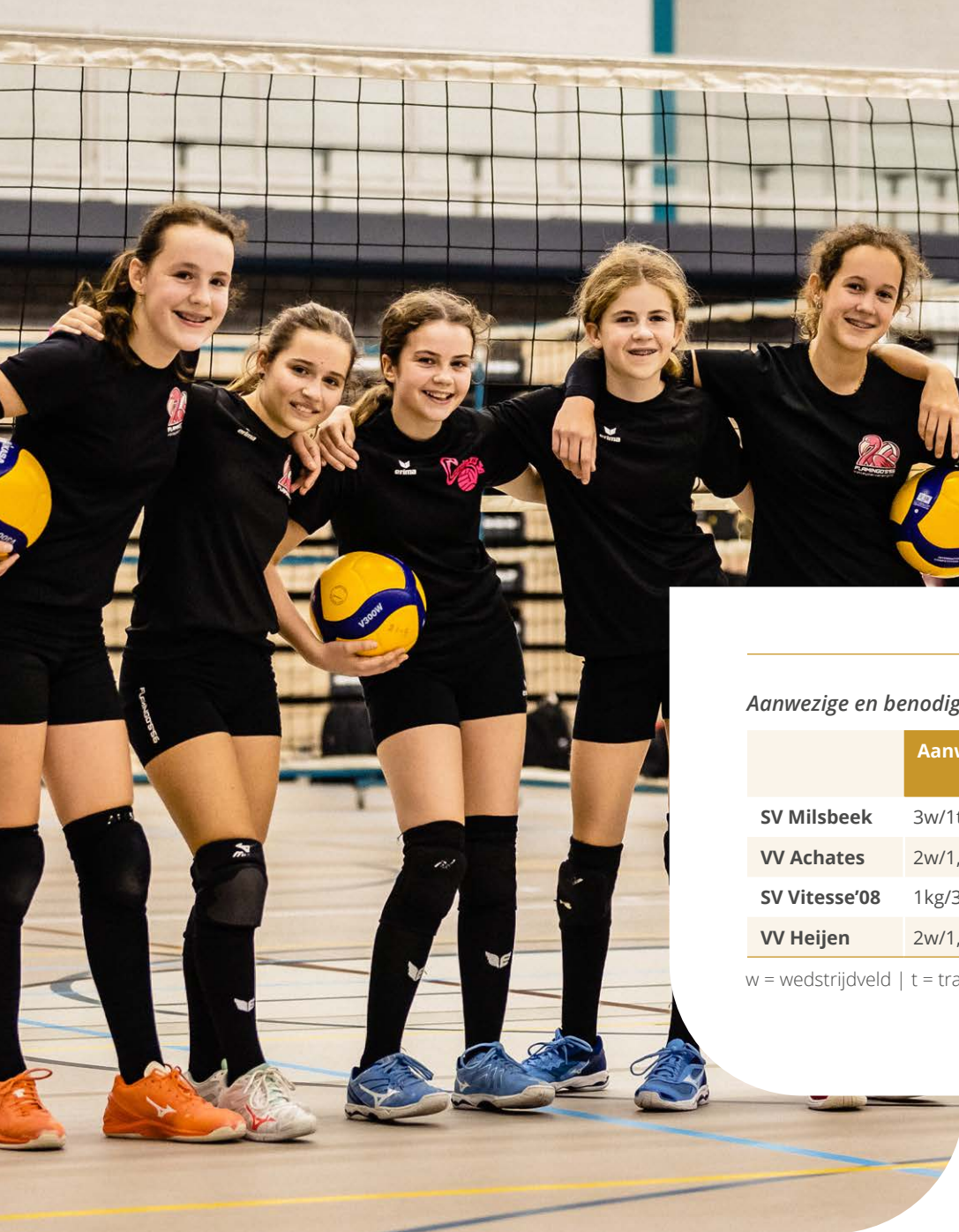
2.3 ACCOMMODATIES

Op het gebied van accommodaties heeft Gennep veel te bieden. De 4 grote kernen Milsbeek, Ottersum, Gennep en Heijen hebben sportparken voor voetbal en tennis en tenminste 1 gymzaal. In Ottersum en Milsbeek zijn korfbalaccommodaties. In Ven-Zelderheide is een voetbalveld voor een informele voetbalvereniging, dat een aantal keer per jaar ook voor andere dorpsactiviteiten in gebruik is. De gemeente heeft 2 sporthallen (waarvan één semi-permanente sporthal tot 2032) en een overdekt zwembad, wat bijzonder is voor een gemeente van 17.000 inwoners. De accommodaties voor voetbal en tennis, de binnensportaccommodaties en het zwembad zijn niet de enige accommodaties voor sport en bewegen in de gemeente, maar het zijn wel accommodaties waar de gemeente aan bijdraagt in de exploitatie. De voetbal- en tennisaccommodaties zijn geprivatiseerd (vooral nog met uitzondering van het veld in Ven-Zelderheide), waarbij de gemeente bijdraagt in het jaarlijks onderhoud en bij renovaties. Maar de verenigingen doen ook veel in zelfwerkzaamheid bij het beheer en het onderhoud van hun buiten-sportaccommodaties.

Het gebruik en de bezetting van de sportaccommodaties

Het gebruik en de bezetting van beide sporthallen in de winter (dan spelen naast de volley- en basketbalvereniging ook de korfbalverenigingen binnen), is 's avonds de hele week goed. Door de week overdag is het gebruik en de bezetting erg laag, in het bijzonder doordat de sporthallen weinig worden gebruikt voor bewegingsonderwijs. In totaliteit leidt dat tot een lage bezetting van beide hallen. Een sporthal heeft een redelijke tot goede bezetting bij een bezetting van 70% tot 80% en de bezetting in de winter is in Pica Mare 1 en 2 35% tot 49% (zie bijlage 3, afhankelijk per zaaldeel).

De gymzalen hebben vooral een functie voor het bewegingsonderwijs. Qua afmeting zijn ze beperkt geschikt voor verenigingsgebruik en het gebruik door verenigingen is gering. Gymzaal Heijen heeft slechts 7 uur bewegingsonderwijs per week. Gymzaal Ottersum en gymzaal Gennep-Zuid liggen op

circa 1,5 kilometer van de sporthallen bij Pica Mare (niet hemelsbreed, maar via de gangbare route). In beide gymzalen is 17,5 uur bewegingsonderwijs per week (najaar 2022).¹ De bezetting van de gymzalen en sporthallen zal vanaf schooljaar 2023/2024 mogelijk iets toenemen doordat scholen dan verplicht zijn alle leerlingen twee keer per week een uur bewegingsonderwijs door een bevoegd leerkracht aan te bieden. Dit gebeurt nu nog niet overal.

Het aantal benodigde voetbalvelden kan worden vastgesteld op basis van planingsrichtlijnen (zie bijlage 1). Bij SV Milsbeek is volgens de planingsrichtlijnen 1 wedstrijdveld te veel en bij Vitesse'08 gaat het om 2 velden. Op het moment dat overcapaciteit structureel wordt en er geen zicht is op een toename van de behoefte, moeten gemeente en vereniging(en) in overleg over de toekomst.

Aanwezige en benodigde voetbalvelden

	Aanwezig	Behoeftte volgens D&P	Behoeftte volgens KNVB	Opmerking
SV Milsbeek	3w/1t	2w/1t	idem	1 wedstrijdveld teveel
VV Achates	2w/1,5t	2w/1,5t	idem	voldoet nu
SV Vitesse'08	1kg/3w/1t	1kg/1w/1t	idem	2 wedstrijdvelden teveel
VV Heijen	2w/1,2t	2w/1t	idem	nu op grens van 2 of 1 wedstrijdveld

w = wedstrijdveld | t = trainingsveld | kg = kunstgrasveld

¹ De maximaal toegestane afstand tussen basisschool en gymzaal bij tenminste 20 klokuren bewegingsonderwijs is 1 kilometer hemelsbreed. Bij tenminste 15 klokuren per week moet een gymzaal beschikbaar zijn binnen 3,5 kilometer hemelsbreed (bron: Onderwijshuisvestingsverordening gemeente Genneep, bijlage I, deel B).

Bij de tennisbanen is het aantal banen duidelijk groter dan de behoefte. De planningsnorm bij tennis is 70 tot 90 spelers per verlichte baan. Als we afronden op 0,25 naar boven, dan zou dat neerkomen bij 651 KNLTB-leden op 8 tot 11 banen. Die bandbreedte is alleen haalbaar bij één centrale vereniging en niet bij vier verenigingen. In de praktijk zal een vereniging tenminste 3 banen willen hebben voor verenigingsleven, competitie en toernooien. En dan zou je uitkomen op $4 \times 3 = 12$ banen. De gemeente draagt 40% bij in de renovatiekosten en bij een lage baanbezetting is het voor een vereniging lastiger om hun financieringsdeel (60%) van renovaties dekkend te krijgen.

TV Gennep heeft onlangs 3 padelbanen gerealiseerd in plaats van 1 tennisbaan (voorheen 5 kunstgrasbanen). Padel is de sterkst groeiende sport in Nederland. Elke week wordt wel ergens een padelbaan geopend. Zowel het aantal verenigingen als commerciële centra met padelbanen is toegenomen. Eind 2022 zijn er al ruim 1300 padelbanen op 400 verschillende locaties en dat aantal groeit nog steeds.

Aanwezige tennisbanen en baanbehoefte

Tennisvereniging	Aantal leden sep. 2022	aantal banen	spelers/banen	baan bezetting	Baanbehoefte bij 90 spelers/baan	Baanbehoefte bij 70 spelers/baan
LTC de Heikamp (Heijen)	103	4	25,75	zwak	1,1=1	1,5=2
TV Gennep	227	4	56,75	matig	2,5=3	3,2=3
TOV (Ottersum)	159	4	39,75	zwak	1,8=2	2,3=3
TV de Milsbeek	162	4	40,50	zwak	1,8=2	2,3=3
TOTAAL	651	16	38,30		8	11

2.4 OPENBARE RUIMTE

Gennep heeft een zeer gevarieerd en aantrekkelijk landschap voor wandelen, fietsen, ruitersport, hengelsport en zelfs kanoën op De Niers. Wandelaars van buiten de gemeente laten zich vaak uit positief verrast te zijn door de schoonheid van de omgeving. Er zijn mogelijkheden voor korte wandelingen tot meerdaagse wandeltochten (met name Pieterpad, Vierdaagse).

Limburg en dan met name Zuid-Limburg staat in Nederland bekend als het mekka voor de fietssport. Steeds meer wordt de omgeving van Gennep en het Reichswald als alternatief ontdekt voor toerfietsers, wegwielenrenners, mountainbikers en gravelrijders. Voor ruiters en menners biedt Noord-Limburg een netwerk van 670 kilometer aan ruiter- en menpaden.

College en Raad hechten ook belang bij een beweegvriendelijk invulling van de openbare ruimte, zo laten zowel het Coalitie-akkoord als het Collegeprogramma zien. Diverse websites geven informatie over de mogelijkheden voor sport en bewegen in de openbare ruimte, waaronder www.visitgennep.nl. Op het gebied van Speelruimte heeft Gennep apart beleid, inclusief een uitvoeringsbudget.

2.5 TOEKOMSTIGE BEHOEFTE EN TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

De toekomstige behoefte aan accommodaties voor sport en bewegen is afhankelijk van twee ontwikkelingen:

- De bevolkingsontwikkeling
- Veranderingen in de sportparticipatie en de wijze waarop we sporten.

Bevolkingsontwikkeling: stabiel maar vergrijzing en ontgroening

Onderzoeksbureau Etil heeft in 2021 de bevolkingsprognose van Limburg en de gemeentelijke prognoses

geactualiseerd. Voor Gennep zal het aantal inwoners de komende 10-15 jaar stabiliseren. Maar het aantal inwoners van 65+ stijgt van ongeveer 4.000 naar circa 5.500 inwoners (tussen 2020 en 2035). En de groep 6-18 jaar neemt af met 670 inwoners (-28%). Opvallend is dat de jongste leeftijdsgroep (0-5 jaar) naar verwachting licht zal toenemen. En dat zie je ook terug in de prognose dat de groep 6-12 jaar na 2030 weer gaat groeien. Maar het totale beeld voor 6-18 jarigen en dus de jeugdsport geeft toch een behoorlijke daling tussen 2020 en 2035.

Etil is niet de enige onderzoeksinstelling die prognoses opstelt. Het CBS heeft ook prognoses per gemeente, maar die zijn minder uitgesplitst naar leeftijd en afgerond op honderdtallen. Het CBS verwacht tussen 2020 en 2035 17% minder jeugd (0 tm 19 jaar). De CBS prognose is dus minder negatief. DUO (Ministerie OC&W) verwacht tussen 2020 en 2035 een daling van 24% van het aantal leerlingen in het basisonderwijs (inclusief speciaal basisonderwijs) in Gennep. Voor sport en bewegen is het verstandig uit te gaan van een bandbreedte én om in bijvoorbeeld 2026 te kijken wat de waarde is van deze prognoses. Desgewenst moeten we dan ook het beleid of onderdelen daarvan bijstellen.

Bevolkingsprognose gemeente Gennep (door Etil opgesteld 2021)

Leeftijd	2005	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040
0-5	1126	1069	1006	812	721	805	851	830
6-12	1403	1422	1342	1240	1072	922	941	1008
13-18	1210	1212	1227	1187	1123	951	816	799
19-34	2801	2703	2636	2482	2607	2600	2403	2091
35-49	4245	3886	3454	2996	2824	2713	2645	2684
50-64	3615	4069	4088	4182	3867	3495	3120	2858
65-79	1904	2165	2724	3106	3587	3735	3852	3574
80+	519	627	803	916	1104	1463	1736	2063
Totaal	16823	17153	17280	16921	16905	16683	16365	15906
6-18 jaar	2613	2634	2569	2427	2195	1874	1757	1806

Veranderingen in de sportparticipatie en de wijze waarop we sporten

De loop van de bevolking is niet de enige factor die de toekomstige behoefte bepaalt. De sportparticipatie in Nederland is redelijk stabiel (de Covid-lockdowns daargelaten). De manier waarop we sporten, vertoont wel steeds meer diversiteit en flexibiliteit. Dat is ingegeven doordat de sportconsument van nu en morgen een totale andere behoefte heeft dan pakweg 30-40 jaar terug. In de jaren zeventig/tachtig werd men automatisch lid van een vereniging en deed men veel vrijwilligerswerk. Doordeweeks waren er één of twee vaste trainingsmomenten en in het weekend waren de wedstrijden. Die situatie is veranderd. De grootste groei vindt plaats bij de ongebonden sport (sportief

fietsen, hardlopen, wandelen/nordic walking, boulderen et cetera.) en commercieel beoefende sport (fitnesscentra). Het aantal georganiseerde sporters (alle sporten samen) daalt licht en de verwachting is dat die daling zal doorzetten. De vereniging verliest daarmee dus marktaandeel. Deze ontwikkeling heeft verschillende oorzaken:

- Nederland vergrijsst. Ook in de gemeente Gennepe stijgt het aantal ouderen en neemt het aantal jongeren af. Het is vooral de jeugd die sport via een sportvereniging.
- Jongeren willen een bijbaan voor mobiele telefoon, kleding, festivals et cetera. Tijd die voorheen onder meer voor sport bestemd was wordt hiervoor vrijgemaakt.
- Mensen hebben steeds meer behoefte aan vormen van vrijetijdsbesteding die flexibel en inpasbaar is met hun eigen dagindeling (24 uren economie).
- Mensen binden zich niet meer vanzelfsprekend aan collectieve waarden of het verenigingsleven. Veel verenigingen hebben moeite om vrijwilligers te vinden voor functies die veel tijd vragen.
- Een deel van de consumenten ziet sport meer als een middel voor een gezond en/of mooi lichaam en wil daar rechtstreeks aan werken in een sport-scholen of fitness. Een kleine groep voelt zich meer aangetrokken tot sporten die grensverleggend zijn (extreme sporten).

Deze grotere trends betekenen niet dat de georganiseerde sport per definitie achter het net vist. Er zijn zeker kansen. Padel is daarvan een duidelijk voorbeeld. In 2017 waren er 57 accommodaties in Nederland en 15-20 accommodaties in aanbouw. In 2022 zijn er 400 locaties waar padel kan worden gespeeld en meestal is dat bij tennisverenigingen.

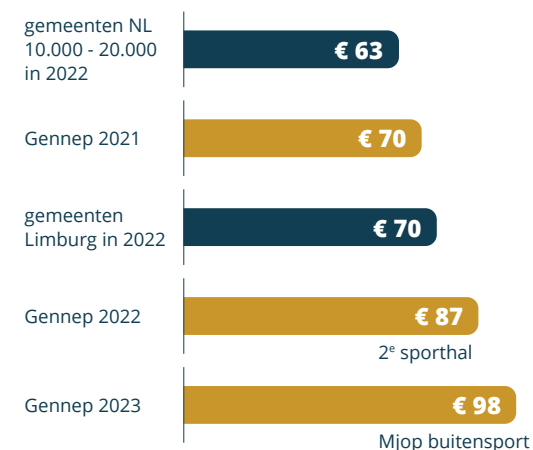
2.6 UITGAVEN GEMEENTEN AAN SPORT

In 2021 waren de netto uitgaven per inwoner in de gemeente Gennepe gemiddeld iets hoger dan andere gemeenten van 10.000 tot 20.000 inwoners (op basis van een vergelijking tussen gemeentelijke begrotingen). In 2022 stijgen de netto uitgaven in Gennepe naar € 87 per inwoner. Deze stijging komt vooral door de extra uitgaven aan de 2e sporthal. In 2022 zijn de onderhoudsbudgetten voor de buitensport verhoogd (MJOP) en dat resulteert vanaf 2023 in een verdere stijging tot € 98 per inwoner.

Als gemeente investeren we ruim aan sport en bewegen. Naast de kostenkant is het ook belangrijk om de waarde van die uitgaven te laten zien. Vanaf 2019 wordt de SROI zowel landelijk als lokaal berekend voor Sport en Bewegen. SROI (Social Return On Investment) geeft de verhouding weer tussen kosten en opbrengsten. Een SROI boven de 1 betekent dat er sprake is van maatschappelijke

Begroting sport: netto uitgaven per inwoners

(bron: gemeente Gennepe en ministerie van BZK)

Verhouding tussen kosten en baten (SROI)

meerwaarde. In 2022 is landelijk de SROI voor sport en bewegen 2,7; voor de gemeente Gennepe is de SROI (2,78) vergelijkbaar met de landelijke waarde (bron: Kenniscentrum Sport en Bewegen 2022). De opbrengsten van sport en bewegen zijn gezondheid, arbeidsproductiviteit, sociale waarden (o.a. leerprestaties, schooluitval, plezier) en de waarde van vrijwilligerswerk.

2.7 DWARSVERBANDEN GEMEENTELIJK BELEID

Sport was vroeger in veel gemeenten een op zich zelf staand beleidsveld. Tegenwoordig heeft sportbeleid veel dwarsverbanden met andere gemeentelijke beleidsvelden, zoals ook in de financiële paragraaf 4.1 te zien is. We geven beknopt de meest relevante dwarsverbanden weer.

OMO (Ontmoeten Meedoen Ondersteunen, beleid sociaal domein)

- Versterken van de sociale basis en stimuleren van de eigen kracht en algehele gezondheid
- Streven naar minder eenzaamheid
- Sport (en ook cultuur) voor iedereen bereikbaar

Zie bijlage 5 voor de samenhang tussen OMO-beleid en deze Sportvisie.

Gezondheidsbeleid

- Streven naar kleinere gezondheidsverschillen en naar een situatie waar een gezonde leefstijl in een gezonde leefomgeving steeds meer vanzelfsprekend wordt. Ruimte voor preventie en nieuwe ideeën. Vanuit het gedachtegoed van Positieve Gezondheid blijven we concreet werken aan een betere gezondheid(s-beleving) van onze inwoners.
- Regio Noord-Limburg heeft de ambitie om (in 2040) de gezondste regio van Nederland te zijn.

Speelruimtebeleid

- Kinderen kunnen verantwoord en veilig buiten spelen en men kan elkaar ontmoeten in de openbare ruimte, die uitnodigt tot bewegen. Participatie over speelruimte door gebruikers (jong en oud) willen we bevorderen.

Omgevingsvisie

- Inzet op een aantrekkelijke leefomgeving met openbare ruimte die uitdaagt tot bewegen.

2.8 REGIONALE SAMENWERKING

De regio Noord-Limburg speelt voor het sport- en beweegbeleid in Gennep een bescheiden maar constructieve rol. Op het gebied van sporten en bewegen voor mensen met een beperking is er al jarenlang een goede samenwerking waar vrijwel alle Noord-Limburgse gemeenten ook financieel in participeren (Iedereen Kan Sporten). Op ambtelijk én bestuurlijk niveau zijn er periodieke overleggen, waarin vooral kennisdeling centraal staat. Samen met andere beleidsterreinen werken we aan een versterking en verduidelijking van het samenwerkingsverband.

2.9 SWOT

Op basis van de voorgaande paragrafen is een samenvatting te maken van sterke en zwakke kanten en kansen en bedreigingen.

STERK

- Accommodaties in alle kernen en overdekt zwembad in gemeente met 17000 inwoners.
- Zelfwerkzaamheid verenigingen
- Sport- en beweegstimuleringsprogramma 'Gennep doet mee'
- Gemeente besteedt ruim aan sport.

KANS

- Verduurzamingsopgave accommodaties.
- Sport en bewegen bevordert sociale cohesie en inclusie
- De Social Return On Investment (SROI) van sport in Gennep = 2,78
- Bewustzijn bij deel verenigingen dat het anders kan en moet, mn op gebied van samenwerking
- Andersoortig/verbreding sportaanbod
- Besef dat preventie nodig is voor beteugelen zorgkosten.

ZWAK

- Overcapaciteit accommodaties (binnensport en buitensport, vooral tennis)
- Algemeen: kleinschalige verenigingen (agv verenigingen per kern)
- Zwembad technisch steeds moeilijker in bedrijf te houden.

BEDREIGING

- Afname jeugd/vergrijzing, terugloop vrijwilligers, sportgedrag verandert (minder georganiseerd)
- Kosten accommodaties op lange termijn.
- Kernen-denken (vasthouden voorzieningen per kern).

Een goed voorbeeld van samenwerking is het initiatief van VV Heijen en Vitesse'08 om een gezamenlijke jeugdafdeling (SJO) te starten.

3 WAAR WILLEN WE NAAR TOE?

3.1 ONZE AMBITIE

De ambitie van het sport- en beweegbeleid is meer inwoners in beweging krijgen en betrokken te krijgen bij het organiseren van sporten en bewegen. Accommodaties en sportaanbieders, waaronder hoofdzakelijk sportverenigingen, zijn hier in hoge mate randvoorwaardelijk voor. We sluiten onze ogen er niet voor dat de maatschappij verandert. Inwoners houden belangstelling voor sport en bewegen, maar deels vanuit andere motivatie dan de afgelopen vele jaren gebruikelijk was. Aansluiting bij het verenigingsleven, zowel als sporter als ook als vrijwilliger, is niet meer zo vanzelfsprekend en is daarom voor de gemeente ook geen doel op zich. Wel erkennen en weten we dat sporten en het verrichten van vrijwilligerswerk bij verenigingen en andere maatschappelijke organisaties een grotere impact op zowel fysieke als mentale gezondheid heeft dan sporten en bewegen in andere al dan niet georganiseerde verbanden.

Een kwantitatieve doelstelling is voor het beleidsveld sport heel lastig te geven, omdat vooraf niet is aan te geven wat nodig is om bijvoorbeeld 5% meer inwoners in beweging te krijgen. De voortgang en effecten van het beleid zijn ook langs andere weg te volgen. We komen hier in paragraaf 4.3 op terug.

Onze hoofdambities zijn:

Stimuleren van sport en bewegen: we willen meer inwoners activeren die hulp nodig hebben om (meer) te bewegen.

Verenigingssport: we streven naar vitale verenigingen die zijn toegerust op de behoefte van de Gennepse inwoners nu en in toekomst

Accommodaties: we willen een accommodatie-aanbod dat kwalitatief en kwantitatief passend is voor de vraag. Daarbij willen we liever minder en betere accommodaties, dan accommodaties in stand houden die weinig worden gebruikt.

In de volgende paragrafen vertalen we onze ambitie in keuzes.

3.2 BREETSPORT EN/OF TOPSPORT

Keuze 1 Gennep kiest voor breedtesport

De gemeente Gennep kiest voor breedtesport. We zijn qua gemeentegrootte te klein om specifiek topsportbeleid te voeren.

De stichting FAST heeft de laatste jaren € 7500 subsidie per jaar ontvangen. We zagen het spelen door FAST in Gennep als een stimulans voor de breedtesport en gunnen onze inwoners de kans om in eigen gemeente van topsport (volgens de normen van NOC*NSF) te genieten. Echter, na het seizoen 2022/2023 houdt FAST op te bestaan. Topvolleybal verdwijnt daarmee uit Gennep. De € 15.000 die in de begroting is gekoppeld aan topsportbeleid, willen we herbestemmen aan nader uit te werken andere ambities uit deze Sportvisie, waarbij we in ieder geval ons beleid op het gebied van verenigingsondersteuning willen versterken.

3.3 STIMULERING VAN SPORT EN BEWEGEN

Keuze 2 Meer inwoners in beweging

We streven naar meer inwoners in beweging. We willen projecten uitvoeren (zoveel mogelijk met effectief bewezen interventies) waar sport en bewegen bijdraagt in participatie en/of het tegengaan van eenzaamheid, het vergroten van fysieke en mentale weerbaarheid, inclusie (denk ook aan nieuwkomers), zelfvertrouwen en gezondheid. We sluiten hierbij aan bij de OMO-visie en trekken ook op met de vele professionals en vrijwilligers die

op andere terreinen binnen OMO een rol spelen. We willen sport en bewegen dus niet alleen als doel inzetten, maar zeker ook als middel. Sport en bewegen als preventiemiddel voor ernstiger gezondheidsklachten. De doelgroep waar we ons binnen dit thema op richten zijn kwetsbare inwoners die niet zelfstandig de weg vinden naar een sportvereniging, sportschool of andere sportaanbieder. Zeker voor trajecten die relatief veel inzet vragen, kijken we ook naar middelen vanuit het sociaal domein.

De basis voor deze projecten/activiteiten is Gennep Doet Mee en daarbinnen het programma Vitaal Meedoen, met inzet van onze beweegmakelaar. Daar waar extra kennis over specifieke doelgroepen nodig is om hen te bewegen tot sporten ofwel het vervullen van vrijwilligerswerk, biedt de gemeente ondersteuning aan sportaanbieders. Via Vitaal Verenigen zorgen we voor een gezond verenigingsleven en daarmee ook voor stimulering van sport en bewegen. Waar op het gebied van mensen met een beperking de ondersteuning nu hoofdzakelijk gericht is op mensen met een fysieke en verstandelijke beperking, willen we in de nabije toekomst ook mogelijkheden verkennen om mensen met andere uitdagingen te ondersteunen, bijvoorbeeld mensen met dementie of met een psychische aandoening. Ook voor hen kan sport en bewegen een belangrijke meerwaarde hebben en we willen graag een inclusieve gemeente zijn.

Financiële drempels voor sport en bewegen willen we zoveel mogelijk beperken. We gaan als gemeente de mogelijkheden voor het Volwassenen-en Jeugdsportfonds) nog beter onder de aandacht brengen en we vragen de sportaanbieders dat ook te doen. De middelen voor het Volwassenen-en Jeugdsportfonds komen uit het minimabeleid van de gemeente.

Vanuit de Omgevingsvisie zetten we in op een aantrekkelijke en toekomstbestendige leefomgeving en we onderzoeken hoe we de openbare ruimte uitnodigend tot bewegen kunnen inrichten. Mede ook vanuit ons beleid op het gebied van Vrijtijdseconomie streven we naar een toename van fiets- en wandelmogelijkheden en een toename van groen en water. Ook onze status als Wielergemeente Gennep willen we kracht bijzetten door meer aandacht te besteden aan het faciliteren van sportief fietsen. We willen dit doen door, mede in afstemming met de Provincie Limburg en Toerclub Gennep, het ondersteunen van bestaande/nieuwe routes en passende evenementen. Ook stimuleren we aansluiting bij of versterken van fietsroutes met Duitsland (in het kader van het euregionaal CLIP project), Land van Cuijk en Rijk van Nijmegen. We sluiten tot slot aan bij de provinciale ambitie om het offroad fietsen in Midden- en Noord-Limburg extra te positioneren.

fotografie Peter Gommans

3.4 VITALE JEUGD

Keuze 3 Bewegingsonderwijs op eigen kracht

Binnen het programma Gennep Doet Mee zetten we subsidiemiddelen in voor beter bewegingsonderwijs, na- en buitenschoolse activiteiten en ondersteuning bij het formuleren en uitvoeren van beleid op het gebied van een gezonde en actieve leefstijl.

We co-financieren de inzet van vakleerkrachten voor 50%. Deze inzet willen we niet permanent maken, omdat scholen zelf financiering krijgen vanuit het Rijk en een eigen verantwoordelijkheid voor goed vakonderwijs dragen. De huidige afspraken in het programma Gennep doet Mee lopen tot en met 2025. Na afloop van het huidige programma willen we dat scholen zelfstandig adequaat bewegingsonderwijs aanbieden. Dit sluit aan bij de nieuwe landelijke bestuurlijke afspraken Brede regeling Combinatiefunctionarissen. De mogelijkheid om een beweegcoach vanuit deze financiering als vakleerkracht in te zetten wordt de komende jaren afgebouwd naar nul. De vrijkomende subsidiemiddelen willen we inzetten voor andere ambities op het gebied van sport- en beweegstimulering. Deze ambities willen we samen met stakeholders bepalen in de aanvraag die wij uiterlijk 31 oktober 2023 bij het Rijk in moeten dienen voor de zogeheten Brede Spukregeling. Vanuit sport, bewegen en gezondheid pleiten we voor meer scholen met een vignet 'gezonde school' en/of deelname aan andere gezondheids-

programma's, zoals LiFi. We continueren onze deelname als JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht)-gemeente. De JOGG-aanpak staat voor een integrale aanpak om te zorgen voor een gezonde leefomgeving voor jeugd en jongeren. Dit beperkt zich niet tot de schoolomgeving, maar richt zich bijvoorbeeld ook op de zorg en op de wijkaanpak.

3.5 VITALE VERENIGINGEN

De verenigingen in onze gemeente zijn relatief kleinere verenigingen, verbonden aan een kern. De drie grootste knelpunten zijn de ledenontwikkeling, accommodatie-knelpunten en vrijwilligers (tekort). In een situatie van toenemende vergrijzing en ontgroening zullen die problemen eerder groter worden dan gelijk blijven. De verenigingssport is voor de gemeente belangrijk, omdat:

- de verenigingen zorgen voor een sportaanbod;
- het verenigingsleven gepaard gaat met vrijwilligersinzet, dat meerdere sociale doelen dient;
- lief en leed binnen verenigingen gedeeld wordt, wat voor verbinding zorgt;
- dit vaak tot samenwerking met andere organisaties leidt.

Naast verenigingen hechten we ook belang aan andere vormen van sportaanbieders, zoals stichtingen en vechtsportscholen. Ook hen willen we ondersteunen. Commerciële sportaanbieders, zoals fitnesscentra, betrekken we bij de ontwik-

keling van sport(beleid), maar ondersteunen we (in beperkte mate) alleen in geval van samenwerking met verenigingen en/of niet-commerciële sportaanbieders. We onderkennen dat ook zij een rol spelen bij het activeren van inwoners.

Keuze 4 Meer mogelijkheden voor verenigingsondersteuning

Nu is er beperkte ondersteuning voor verenigingen (ca €30.000 voor advies en begeleiding). We willen dit budget verruimen met middelen die we vrijspelen vanuit topsportbudget (zie 3.2). Ook willen we de mogelijkheden die sportbonden en het Sportakkoord bieden zo goed mogelijk benutten. We vinden versterking van onze verenigingsondersteuning noodzakelijk omdat:

- de "vijver" jeugd kleiner wordt. We stimuleren verenigingen om nieuwe doelgroepen aan te trekken door aanbod te verbreden en meer aandacht te hebben voor inclusiviteit. Tegelijk met het belang van nieuwe groepen, blijft aandacht voor de bestaande leden essentieel, om hen te behouden en uitstroom te beperken;
- we samenwerking tussen verenigingen enerzijds en tussen verenigingen en andere maatschappelijke organisaties anderzijds willen stimuleren. Dit kost aandacht en dus tijd;
- we meer aandacht aan de uitdagingen op het gebied van vrijwilligers en bestuurlijk kader willen besteden. We willen o.a. de mogelijkheden verkennen, mede met gebruikmaking van de

brede SPUK-regeling van de Rijksoverheid, om overkoepelend bestuurlijk-administratieve ondersteuning aan te bieden;

- we extra kennisuitwisseling willen faciliteren. We willen sportaanbieders laten leren van elkaar en hen inspireren met kennis en ervaring van buiten de gemeente;
- we, mede vanuit ons gezondheidsbeleid, streven naar meer verenigingen met een gezonde kantine en naar rookvrije sportparken;
- we meer aandacht willen besteden aan integriteit en sociale veiligheid bij sportaanbieders, met name ter bescherming van kinderen.

3.6 ACCOMMODATIES

Voor de accommodaties waar de gemeente financieel aan bijdraagt is het uitgangspunt dat het aanbod passend is voor de behoefte. We willen structurele overcapaciteit beperken en streven naar mogelijk naar multifunctioneel gebruik van kwalitatief goede accommodaties.

Keuze 5 Onderzoek gymzalen

Het gebruik van de gymzalen en sporthallen is nu niet efficiënt. We onderzoeken de mogelijkheden en aanvaardbaarheid om 1 of 2 gymzalen af te stoten en bestaande accommodaties beter te gebruiken (bijvoorbeeld de sporthallen). Ook innovatieve en 'out of the box' oplossingen sluiten we niet uit, zoals een buiten-gymzaal. In het onderzoek wordt de

fotografie Peter Gommans

aanwezigheid van andere voorzieningen in een kern of wijk meegenomen. We willen altijd een minimale basis van ontmoetingsmogelijkheid behouden.

Keuze 6 In 2023 zwembadstudie en in 2024 integraal advies accommodaties

Pica Mare is met het zwembad, de 2 sporthallen en het zalengedeelte een belangrijke voorziening voor Gennep, maar door de ontwikkeling in de tijd zijn de verschillende onderdelen niet optimaal gesitueerd en logisch verbonden. Het huidige zwembad is op leeftijd. In 2023 onderzoeken we de toekomstmogelijkheden voor het zwembad, met een doorkijkje naar de huidige 2 sporthallen en het zalencentrum.

De gemeentelijke uitgaven voor binnen en buitensport zijn recent verhoogd. Het is wenselijk om na de zwembadstudie alle accommodatie-uitgaven van de gemeente tegen het licht te houden en besluiten wat nodig is en kan op lange termijn. Hierbij gaat het niet alleen om het financiële aspect, maar ook om de toekomstbestendigheid van de accommodaties én haar gebruikers.

In 2024 willen we daarom een integraal advies uitbrengen over de toekomst van al onze binnen- en buitensportaccommodaties. Ook de gewenste locaties van accommodaties nemen we hierin mee.

Keuze 7 Met tennisverenigingen toekomst bepalen

De vier tennisverenigingen in de gemeente hebben een zwakke tot matige baanbezetting. We gaan samen met de vier verenigingen en de KNLTB in overleg over de toekomst van tennis en padel in de gemeente. We betrekken verenigingen daar waar mogelijk bij commerciële initiatieven op het gebied van racketsport.

Keuze 8 Maatwerk voor sport op bedrijventerreinen

We zien een toenemende vraag van commerciële ondernemers om sportaanbod te vestigen in onze gemeente, onder andere op bedrijventerreinen. Samen met het Bedrijvenloket en het Omgevingsloket signaleren we dit als trend en constateren we dat dit op gespannen voet kan staan met bedrijvig-

heid en ruimtelijke ordening. We streven in dit soort gevallen altijd naar maatwerk.

Keuze 9 Bij verplaatsen Achates rekening houden met groei en samenwerking

Door het sportpark van de voetbalvereniging Achates te verplaatsen ontstaat ruimte voor een groene dijk, krijgen de Maas en Niers meer ruimte en kan natuurontwikkeling in het Niersdal plaatsvinden. Waar mogelijk houden we op de nieuwe locatie rekening met uitbreidings- en samenwerkingsmogelijkheden in de toekomst. Dit hoeft zich niet te beperken tot het sportieve vlak.

3.7 SUBSIDIES

Keuze 10 Heroriëntatie jeugdsubsidie sport

Binnen de gemeente Gennep is een jeugdleden-subsidie (€33/jeugdlid). Dit is een input-gerichte subsidie. Je weet hoeveel geld je besteedt, maar niet wat het oplevert.

We gaan de komende jaren een voorstel doen om het budget op een andere wijze (meer gericht op beleidsdoelen, zoals bijvoorbeeld inclusie) in te zetten. We gaan in overleg met verenigingen de mogelijkheden onderzoeken. Een of meer alternatieven zullen we de komende jaren aan de gemeenteraad voorleggen.

4 RANDVOORWAARDEN

4.1 FINANCIËLE MIDDELEN

In hoofdstuk 2 hebben we aangegeven dat we meer dan gemiddeld besteden aan het beleidsveld sport (en bewegen). Voor 2023 gaat de begroting uit van afgerond € 1,7 miljoen netto. Dit budget is kaderstellend voor de komende jaren. We gaan dus budgetneutraal werken. Eventuele extra benodigde structurele middelen willen we vooral uit subsidies en rijksregelingen halen, alsmede door nauwer samen te werken met andere beleidsterreinen binnen het sociaal domein en eventuele ombuigingen binnen sport.

Begroting 2023

	2023 B
Buitensportaccommodaties	€ 401.450
Binnensportaccommodaties	€ 936.550
Sportstimulering, subsidies en overig	€ 355.950
Totaal	€ 1.693.950

Vanuit andere beleidsvelden stelt de gemeente ook middelen beschikbaar die ten goede komen aan sport en bewegen.

Dat geldt onder meer voor het Minima-beleid (Jeugdsportfonds en Volwassenen fonds sport), Speelruimtebeleid, Vastgoedbeleid, Groenbeleid, Onderwijsbeleid, Jeugdbeleid en Gezondheidsbeleid.

4.2 PERSONELE INZET

Het sport- en beweegbeleid wordt hoofdzakelijk uitgevoerd door een fulltime beleidsmedewerker Sport en 3,14 fte aan beweegcoaches binnen ons uitvoeringsprogramma Gennep Doet Mee. Ook de beleidsmedewerker Vastgoed speelt een aanzienlijke rol op het gebied van de binnen- en buitensportaccommodaties. Het dagelijks beheer hiervan hebben we als gemeente uitbesteed aan een externe partij; in ieder geval tot en met 2030 is dat Vebevo (voorheen Yask geheten). Daarnaast worden kleinere taken opgepakt door overige (beleids)medewerkers, met name die op het gebied van Gezondheid, Participatie en Speelruimte.

4.3 MONITORING

De prognoses laten voor Gennep zien dat we een periode tegemoet gaan van minder jeugd. In overleg met het sportveld zijn 2 aandachtspunten meegegeven:

- Pas er voor op dat we vanuit de gemeente niet bijdragen aan negatieve beeldvorming ontgroening en minder jeugd. Houd Gennep aantrekkelijk voor jonge gezinnen. Het sport- en beweegbeleid kan niet zorgen voor meer woningen. Wel kan sport en bewegen een bijdrage leveren aan een aantrekkelijk woon- en leefklimaat.
- De prognoses zijn geen zekerheid. En dat betekent dat we de vinger aan de pols houden (jaarlijks) en een formele tussenevaluatie van dit beleid in 2026 gaan uitvoeren. In 2026 zijn ook gemeenteraadsverkiezingen, zodat op basis van de tussenevaluatie het beleid desgewenst kan worden bijgesteld.

Niet alle beleidsterreinen zijn geschikt om een kwantitatief doel te stellen. Voor bijvoorbeeld het terugdringen van de wachtlijsten in de zorg is aan te geven hoeveel extra artsen, verpleegkundigen, bedden nodig zijn en wat dat kost en hoeveel tijd dat vergt. Bij sportbeleid ligt dat ingewikkelder. In Gennep voldoet 53% van de inwoners van 18 jaar en ouder aan de beweegrichtlijn. We kunnen wel als

fotografie Peter Gommans

doel stellen dat dit percentage over 8 jaar 54% moet zijn, maar niemand kan zeggen wat daarvoor nodig is, wat dat kost en of dat een realistisch doel is. Dat laat onverlet dat het sport en beweegbeleid heel goed is te volgen. Als het doel is meer vitale verenigingen, dan kunnen we kijken of er meer samenwerking is gekomen tussen verenigingen, of ondersteuningstrajecten zijn geweest bij verenigingen of naar de ontwikkeling bij de vier tennisverenigingen en hun baanbezetting. Om de voortgang en effecten te zien van het sport- en beweegbeleid, moeten we dicht bij de praktijk en onze inspanningen blijven en niet proberen op een hoger niveau (sportdeelname, beweegrichtlijn) te focussen. De beperking bij die hogere doelen is ook nog dat deze cijfers vaak door een steekproef zijn verkregen en alleen grote verschillen betekenisvol zijn.

Evengoed willen we de lokale Sport- en Bewegemonitor, die we eerder in 2016 en 2019 hebben gehouden onder inwoners vanaf 12 jaar enerzijds en basisschooljeugd van groep 5 tot en met 8 anderzijds, herhalen in 2024 en 2028. Hiermee monitoren we met name de voortgang van de werkzaamheden binnen het Programmaplan Genep Doet Mee.

5 BIJLAGEN

BIJLAGE 1 PROCES TOTSTANDKOMING NOTA

24-01-2022	Raadsinformatiebijeenkomst
23-06-2022	Avond van de sport
18-07-2022	Afstemming Huis voor de Sport Limburg en topsportbeleid gemeente
18-07-2022	Afstemming met Gennep doet Mee
18-07-2022	Afstemming met Sportraad
20-07-2022	Afstemming met Yask
20-09-2022	Rondetafelgesprek binnensport
26-09-2022	Rondetafelgesprek buitensport
26-09-2022	Rondetafelgesprek vitaal meedoen
20-09-2022	Rondetafelgesprek zwemmen
21-09-2022	Rondetafelgesprek sport en bewegen in de openbare ruimte
September	Betrokkenheid Sportraad en Gemeenteraadsleden bij rondetafelgesprekken

24-10-2022	Afstemming met Sportraad
31-10-2022	Raadsinformatiebijeenkomst: uitwisseling informatie en oriëntatie kaders
03-11-2022	Afstemming onderwijsdirecteuren
22-11-2022	Sportcafé: presentatie concept Sportvisie
01-12-2022	Tussentijds advies ontvangen van Sportraad
07-12-2022	Bespreking Adviesraad Sociaal Domein
19-12-2022	Adviesaanvraag Sportraad
24-01-2023	Eindadvies ontvangen van Sportraad
07-02-2023	Bestuurlijk overleg met Sportraad
08-02-2023	Definitieve adviesaanvragen Adviesraad Sociaal Domein en Sportraad
24-02-2023	Reactie Adviesraad Sociaal Domein ontvangen (geen advies)

BIJLAGE 2 OVERZICHT BELANGRIJKSTE OPMERKINGEN N.A.V. RONDE TAFELGESPREKKEN

ADVIES/OPMERKING	REACTIE EN VERWERKING IN DE NOTA
<p>Krimp/minder jeugd: pas op dat je daar op stuurt (Voorkom zelfvervullende voorspelling).</p>	<p>Goed advies en volgen we in nota. We gaan niet meer alleen uit van Etil, maar benoemen ook andere prognoses en houden een bandbreedte aan. Bovendien gaan we jaarlijks monitoren en in 2026 een formele tussentijdse evaluatie organiseren met bijstelling waar nodig (nieuwe gemeenteraad).</p>
<p>Behouden wat we hebben/leefbaarheid kernen behouden.</p>	<p>Het belang begrijpen we. Maar in 2023 volgt een studie naar de toekomst van het zwembad. De gemeentelijke uitgaven voor binnen- en buitensport zijn verhoogd. Het is wel zo eerlijk om na de zwembadstudie alle accommodatie-uitgaven tegen het licht te houden en te besluiten wat nodig is en kan op lange termijn.</p>
<p>Verzoeken / wensen voor nieuw of uitbreiding (accommodaties, openbare ruimte, sociaal domein, verenigingsondersteuning...).</p>	<p>Ambitie: Meer ondersteuning verenigingen. Meer mogelijkheden om kwetsbare inwoners te helpen bij sport en bewegen (sport en bewegen en sociaal domein). Extra wensen moeten wel komen uit ombuiging binnen het sportbudget van de gemeente of uit extra middelen van buiten het sportbudget.</p>

fotografie Peter Gommans

BIJLAGE 3 GEBRUIK EN BEZETTING BUITENSPOORT- EN BINNENSPOORTACCOMMODATIES

Voetbal: planningsrichtlijn

	Aanwezig	Behoeft D&P	Behoeft KNVB	Opmerking	Normteams 2022	Normteams 2010/2011
SV Milsbeek	3w/1t	2w/1t	idem	1 wedstrijdveld teveel	9,05	11,80
vv Achates	2w/1,5t	2w/1,5t	idem	voldoet nu	14,65	16,00
sv Vitesse'08	1kg/3w/1t	1kg/1w/1t	idem	2 wedstrijdvelen teveel	18,70	17,85
vv Heijen	2w/1,2t	2w/1t	idem	nu op grens van 2 of 1 wedstrijdveld	10,35	9,45
					52,75	55,10

Tennis: planningsnorm

Tennisvereniging	leden sep. 2022	aantal banen	spelers/baan	baanbezetting	Baanbehoefte obv 90/baan	Baanbehoefte obv 70/baan
LTC de Heikamp Heijen	103	4	26	zwak	1	2
TV Gennep	227	5	45	zwak	3	3
TOV Ottersum	159	4	40	zwak	2	3
TV de Milsbeek	162	4	41	zwak	2	3
Totaal	651	17	38		8	11

Binnensportaccommodaties: gebruik in de winter 2022/2023

accommodatie	maandag - vrijdag			uren	uren	bezetting maandag - vrijdag		bezetting	waarvan uren VO	waarvan uren BO
	08.30 - 12.00	12.00 - 17.00	17.00 23.00	weekend	totaal	overdag	avond	totaal		
gymzaal Elzendaal Genneep	17,5	24	1	0	42,5			67%	41,5	
gymzaal Mikado Genneep	20	20,25	9	0	49,3			78%	39,75	0
gymzaal Genneep Zuid	10,25	9,5	2,5	0	22,3			35%		17,75
gymzaal Heijen	3,25	4,25	7	0	14,5			23%		7
gymzaal Milsbeek	7,5	6,5	6,5	2	22,5			36%		10,8
gymzaal Ottersum	8,5	9	6,75	0	24,25			38%	0	17,5
Pica Mare 1 links Genneep	6	11,25	23	3	43,3	41%	77%	49%	0	10
Pica Mare 1 midden Genneep	7	5,5	23,25	3	38,8	29%	78%	44%	0	11,5
Pica Mare 1 rechts Genneep	11	5,5	22,25	3	41,8	39%	74%	47%	4,25	6
Pica Mare 2 links Genneep	3	2,25	21,75	8,5	35,5	12%	73%	40%	0	4,5
Pica Mare 2 rechts Genneep	3	0,75	19	8,5	31,3	9%	63%	35%	0	3,75

BIJLAGE 4 TIJDLIJN UITWERKING KEUZES

Keuze	omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1	breedtesport								
2	onderzoek gymzalen								
3	zwembadstudie								
	integraal advies accommodaties								
4	toekomst tennis								
5	verplaatsen vv Achates								
6	meer inwoners in beweging								
7	verenigingsondersteuning								
8	bewegingsonderwijs op eigen kracht								
9	heroriëntatie jeugdsubsidie								
	tussentijdse evaluatie								

BIJLAGE 5 SAMENHANG OMO - SPORT- EN BEWEEGBELEID

Tussen het OMO uitvoeringsprogramma en het sportbeleid bestaan verschillende dwarsverbanden. In het volgende schema is links (een selectie van) de ambities uit het OMO-uitvoeringsprogramma weergegeven. In de middenkolom is aangegeven hoe sport in Gennep daar nu invulling aan geeft en in de rechterkolom de mogelijkheden voor de toekomst.

OMO-UITVOERINGSPROGRAMMA	HUIDIG SPORT- EN BEWEEGBELEID	MOGELIJKHEDEN
Positieve Gezondheid (eigen gezondheid onderhouden)	Gemeente faciliteert en subsidieert accommodaties waardoor sportverenigingen een sportaanbod kunnen aanbieden; 26,2% van de inwoners is lid van een of meer bij NOC*NSF aangesloten sportbonden. Gemeente richt zich via Gennep Doet Mee/programma Vitaal Meedoen op diverse interventies, zoals Fit- en gezondheidstesten, Doortrappen, Fietslessen voor Statushouders.	voorzetting beleid Nieuwe programma is vastgesteld
Inclusieve samenleving	Eveneens via Gennep Doet Mee, oa fietslessen voor Statushouders.	Inclusie betrekken bij heroriëntatie jeugdledensubsidie inclusie kan thema zijn voor sportcafé: niet alleen voor aantrekken nieuwe doelgroepen, maar ook voor binden van leden.
Eigen kracht inwoners en gemeenschap	Zelfbeheer is al jaren ingevoerd in met name de buitensport, maar deels ook in de binnensport. Ruimte geven aan de sociale basis: Sportsector is grootste sector qua vrijwilligerswerk (SCP). De gemeente ondersteunt sportverenigingen door gesubsidieerde accommodaties en via Gennep doet Mee.	voortzetting beleid en verruiming budget in 2022 vastgesteld door gemeenteraad Ambitie uitbreiding verenigingsondersteuning. Accommodaties: passend bij de behoefte.

